

AMPLISS. SENATVI

celeberrimi & nobilissimi Belgarum
Emporij Antwerpiensis, pacem
& salutem eternam
precatur

Iudocus Raesteyn Tiletanus.

DE Magistratus officio in ijs que ad diuinam religionem pertinent, non hac tantum tempestate, sed & olim in Ecclesia Christi agitata est ab hereticis quæstio. Cum enim olim aduersus insolentissimorum Donatistarum inquietudinem tumultus & fures Ecclesiam Christi gravissime perturbatum, catholici Episcopi à religiosis Principibus auxilium implorarent, id non recte, neque secundum Apostolorum exemplum fieri, neque Regibus atque Principibus potestatem aliquam à Deo data esse, in religionis causa leges aliquas statuendi, causatis sunt Donatistæ. Quos eruditus Doctor Ecclesiae Augustinus in suis aduersus eos August. scriptus validissime confutat. Quod dicunt, in epist. 50. quid, qui contra suas impietates leges iustas constitui nolunt, non petiisse à Regibus terræ Apóstelos talia, non considerant aliud fuisse tune

A ij tempus

AD SENATVM ANTWERP.

tempus, & omnia suis temporibus agi. Quis enim tunc in Christum crediderat imperator, qui ei pro pietate contra impietatem leges ferendo scriviret, quando adhuc illud Propheticū implebatur:

Psalm. 2. Quare fremuerunt gentes, & populi meditati sunt inania? Aspiterunt Reges terrae, & Principes conuenerunt in unum, aduersus Dominum, & aduersus Christum eius? Non dum enim agebatur, quod paulo post in eode Psalmo

Psalm. 2. dicitur. Et nūc reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram: Seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Quomodo ergo domino Reges seruient in timore, nisi ea que contra Domini iussa sunt, religiosa severitate prohibendo & plectendo? Aliter enim seruit quia homo est, aliter quia rex est. Quia homo est, seruit ei, viuendo fideliter. Quia vero etiam rex est, seruit, leges iusta præcipientes, & contraria prohibentes conuenienti vigore sancien-

do. Sicut seruuit Ezechias, Lucas & templo

4. Reg. 2. idolorum, & illa excelsa que contra præcepta

Ionaz. 3. Dei extorta erant, destruendo. Sicut seru-
Daniel. 3. uit Iosias, talia & ipse faciendo. Sicut seruavit

&c. rex Nimiritarum, rex Darini, & rex Nabu-
chodonosor.

Eadem Et rursus: Posteaquam cœpit impleri quod
epistola. scriptum est: Et adorent eum omnes Reges
ter-

P R A E F A T I O . 2

terre: Quis mente sobrius regibus dicatur? Nolite curare in regno vestro à quo tueatur, veb oppugnetur Ecclesia Domini vestri: non ad vos pertineat, in regno vestro quis velit esse sine religiosus, sine sacrilegus? a quibus dici non potest: Non ad vos pertineat, in regno vestro quis velit pudicus esse, quis impudicus? Et libro secundo contra Gaudentij epistolam palam dicit: Reges rectissimè indicare ad suam curam pertinere, ne heretici aduersus Ecclesiam Dei rebellent impunè. Et disertissimè contra Cresconium Grammaticum: In hor Reges, sicut eis diuinitus præcipitur, Deo seruiunt, in quantum Reges, si in suo regno bona iubeant, malaprohibeant: non solum que pertinent ad humanam societatem, verum etiam que ad diuinam religionem.

Sacrae denique literæ disertè docent, magistratum debere esse custodem diuinarum legum: non solum que ad secundam tabulam, sive ad humanae societatis pacem & tranquillitatem pertinent: sed etiam earum que ad primam Decalogi tabulam, & ad diuinam religionem pertinent. Et nunc Reges intelligite, errant dimini qui iudicatis terram. Seruite Domino. intimore. & Erunt Reges nutricij rui, & Reges. Psal. 22. Elai. 5. 49. ginea nutricia.

AD SENATVM ANTWERP.

Quæ cùm ita sint, haudquaquam suo muneri faciunt satis Principes & magistratus, qui ad alios reiecta cura omni religionis conseruanda, tueri & ac propagandæ, humanæ tantum societatis curam suscipiunt: atque id unum student, ut pacem ac tranquillitatem politicam procoherent & tueriatur. Quanquam (si celeberrimi illi Pontifici Leonii credamus) etiam in eo falluntur, quod existimant politicam tranquillitatem, cum dissipata religione posse unquam constare.

Epist. 24.
ad Theodosium.
Et epist.
13. ad Pol-
cheriam
Augustam.

Sicut autem non recte sentiunt de magistratus officio, qui ad illum nullam curam diuinæ religionis & Ecclesiæ pertinere existimant: Ita perniciose sentiunt, qui ad Magistratus munus pertinere docent cognitionem & iudicium de causis religionis, inspectionem & emendationem Ecclesiarum, curam doctrinæ quæ in Ecclesia tradatur, ministrorum vocationem, & (ut summatim dicam) Ecclesiæ gubernationem. Que doctrina, præterquam quod turpiter commiscetur potestatæ Ecclesiasticæ & ciuilæ, earumq; functio- nes confundit, atque Ecclesiæ, quæ pulcherrimo ordine, tanquam instructam quandam castrorum aciem, Christus instituit, confusam quandam multitudinem facit: doctrinæ etiam Spiritus Sancti tam in propheticis, quam in Apostolicis lite- ris traditæ aduersatur: quæ diserte docet, doctrina de

Cantic. 6.

na de religione causam ad sacerdotes pertinere.
In Leuitico scribit Moyses: Praceptum semper Cap. 10.
ternum est in generationes vestras, ut habeatis
scientiam discernendi inter sanctum & propheta-
num, pollutum & mundum, doceatisque filios Israël.
Rursus in Deuteronomio: Si difficile & ambiguū Cap. 27.
iudicium per spexeris, surge, & ascende in locum
quem elegerit Dominus Deus tuus, veniesque
ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudicē qui
fuerit illo tempore, quaresque ab eis, qui indicabunt
tibi iudicij veritatē, & facies quodcunque dixe-
rint qui presunt loco quē elegerit Dominus: Qui
autem superbierit, nolens obedire sacerdotis im-
perio, qui eō tempore ministrat Domino Deo tuo,
ex decreto iudicis morietur homo ille, & aufe-
res malum de Israel. Quo loca etiam prescribit
Moyses constituendo super filios Israel regi, ut
cum sederit in solio regni sui, describat Deutero-
nomium legis in volumine, accipiens exemplarā
sacerdotibus Leuitica tribus: subindicans in Le-
uitico ordine & codicum veritatem & emenda-
tionem conseruari, & ab eo intelligentiam esse
petendam. Rursus: Accedent, inquit Moyses, filii
Leui, quos elegerit Dominus Deus tuus, ut mis Deut. 24.
nistrent ei, & benedicant in nomine eius: &
ad verbum eorum omne iudicium penderet, &
quicquid mundum vel immundum est, iudice-

AD SENATVM ANTWERP.

tur. Vides ad ordinem sacerdotum Leuiticorum
omne iudicium pertinere. Quam Moysi doctrina
nam recte intelligens, & studiosè obseruans re-
ligiosus ille rex Iosaphat, dum à cultu idolorum
renovaret filios tribus Iudea ad veram veri Dei
religionem, constituit quidem in singulis ci-
uitatibus Indices terræ: at in Ierusalem Leui-
tas & sacerdotes, & Principes familiarum
ex Israël: præcipiens, ut ubique quæstio
esset de lege, de mandato, de cæmonijs, de
iustificationibus, ostenderent filiis Israël, ut
non peccent in Dominum. Et additur eo-
dem loco: Amarias autem sacerdos & Pon-
tifex vester, in his quæ ad Deum pertinent,
præsidebit: Porro Sabadius filius Ismael, qui
est dux in domo Iuda super ea opera quæ ad re-
gis officium pertinent: habetisque magistros,
Leuitas, coram vobis: confortamini, & agite
diligenter. Consentit Ezechiel, scribens in
hunc modum: Sacerdotes populum meum doce-
bunt, quid sit inter sanctum & pollutum, &
inter mundum & immundum ostendent eis.
Et cum fuerit controuersia, stabunt in iudicijs
meis, & indicabunt leges meas. Similiter Ag-
geus: Interroga sacerdotes legem. Postremo
Malachias quoque Propheta: Labia sacer-
dotis custodient scientiam, & legem requi-
rent

2. Paralip.
¶ 7. 3. 19.

Cap. 44.

Cap. 20.

Cap. 2.

P R A E F A T I O .

rent ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est.

Idem docet disertè etiam Apostolicae literæ: ^{1. Cor. 12.}
Vos autē estis, inquit Paulus, corpus Christi, & membra de membro. Et quosdam quidē posuit Deus in Ecclesia, primum Apostolos, secundò prophetas, tertio doctores, &c. Et alibi: Ipse Ephes. 4: dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autē prophetas, alios verò Euangelistas, alios autē pastores & doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerij, & in edificationem corporis Christi. Et in Actis Paulus ad Episcopos: ^{Act. 20.} Attende vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere ecclesias Dei, quā acquisiuit sanguine suo. Postremo ipsa prima Synodus, qua tempore Apostolorū habita est Hierosolymis, idem liquidissimè ^{Act. 15.} docet. Facta, inquit Lucas, seditione non minima, Paulo & Barnabae aduersus quosdam Iudeos, docentes, quod nisi circunciderentur gentes secundum morem Moysi, non possent saluari: statuerunt, ut ascenderent Paulus & Barnabas, & quidam alij ex illis ad Apostolos et presbyteros in Hierusalem super hac questione. Et audit a sententia Petri & Iacobi, placuit Apostolis & senioribus fratribus, ut definita sententia super proposta hac questione transcri-

AD SENATVM AMTWERP.

transcriberetur fratribus, qui erant Antiochiae,
& Syriae, & Cilicia ex gentibus. Porro quinam
sunt presbyterorū & seniorum nomine intelli-
gendi, ex cap. 20. satis intelligi potest, ubi nomi-
ne presbyterorum & maiorum natu, siue senio-
rum Ecclesie, manifestissimè constat designari
Episcopos, hoc est, gubernatores Ecclesie, non
autem ciuiles magistratus. A Mileto, in-
quit Lucas, mittens Ephesum vocauit maiores
natu Ecclesie, qui cùm venissent ad eum, &
simul essent, dixit eis: Attende vobis & uniu-
erso gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Epi-
scopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit
sanguine suo.

Hac testimonia Spiritus sancti in literis tam
propheticis quam Apostolicis probè intelligētes
vetustissimi, sanctissimi, et eruditissimi patres,
diserte et incunctanter definierunt: Nō ad Re-
gum, Principum, aut Magistratum officiū per-
tinere cognitionem, iudicium & inspectionem
siue curam doctrine de religione: sed ad solos
Presbyteros, Episcopos et gubernatores ecclesie.
Ex quorū magna multitudine, unius Ambrosii
illustre admodum testimonium proposuisse suffi-
cerit. Cum Valentinianus Imperator iunior, Iu-
stinae matris impulsu, puer adhuc admodum, sibi
de fide iudicium usurpare conaretur scripsit ad
eum

Lib. 5. epi.
stol. 32.

eum præstati animi fiducia, & fortitudine planè
Episcopo digna: Dalmatius, inquit, me tribunus
& Notarius, mandato, ut allegauit, clementia
tua cōuenit postulas ut & ipse iudices eligere,
sicut elegisset Auxentius, nec tamen expressit
eorum nomina qui fuerant postulati: sed id ad-
didit, quod in consistorio esset futura contentio,
arbitro pietatis iudicio tuae. Cui rei respondeo (ut
arbitror) competenter: nec quisquam contuma-
cem iudicare me debet, cum hoc adseram, quod
Augustæ memoria pater tuus nō solum sermone
respondebat, sed etiā legibus sanxit suis: In causa fi-
dei, vel Ecclesiastici alicuius ordinis iudicare eū
debere, q̄ nec munere impar sit, nec iure dissimi-
lis. Hac enim verba rescripti sunt, hoc est, sacer-
dotes de sacerdotibus voluit iudicare. Quin etiā
si alias quoque argueretur Episcopus, et morum
esset examinanda causa, etiam hāc voluit ad E-
piscopale iudicium pertinere. Quis igitur contu-
maciter respondit clementia tua: Ille qui te pa-
tri similem esse desiderat, an qui vult esse dissi-
milem? Nisi forte vīlis quibusdam existimatur
tanti imperatoris sententia, cuius & fides, con-
fessionis cōstantia probata est, & sapientia me-
liorata reipub. profectibus prædicatur. Quando
audisti, clementissime Imperator, in causa fidei
laicos de Episcopis iudicasse? Ita ergo quadam
adula-

AD SENATVM ANTWERP.

adulatione curuamur, ut sacerdotalis iuris simus immemores. Et quod Deus donauit mihi, hoc ipsum alijs putem esse cedēdum. Certè si vel scripturarum seriem diuinārum, vel vetera tēpora retractemus, quis est qui abnuat, in causa fidei, in causa, inquam, fidei, Episcopos solere de Imperatoribus Christianis, non Imperatores de Episcopis iudicare? Eris, Deo faveante, etiam senectuis maturitate prouectior, & tunc de hoc censemib⁹, qualis ille Episcopus sit, qui laicis ius sacerdotale substernit. Pater tuus vir maturioris cui dicebat: Non est meū iudicare inter Episcopos. Tua nunc dicit clementia: Ego debeo iudicare. Et rursus in epistola ad sororem: No

Epist. 33. li te grauare (inquit) Imperator, ut putas te in ea quæ diuina sunt, imperiale aliquod ius habere: noli te extollere, sed si vis diutius imperare, esto D E O subiectus. Scriptum est: Quæ Dei Deo: quæ Cæsar is Cæsari. Ad Imperatorem palatia pertinent: ad sacerdotem Ecclesiæ. Publicorum tibi manium ius commissum est, non sacrorum. &c.

Ergo cum nec illi recte sentiant, qui nullam religionis diuinae, sed tantum politicae societatis curam, ad magistratum pertinere existimantes, magistratus munus nimis astringunt: Nec isti qui cognitionem, & iudicium de reli-

gio-

gionis doctrina, ad magistratus functionē per-
tinere contendentes, nimis illud amplificant.

Illi soli recte sentire de magistratus officio cen-
sendi sunt, qui temperata & moderata senten-
tia nō solius humane societatis & trāquillita-
tis, sed etiā diuinæ religionis curans hactenus
magistratibus tribuunt, ut rectam & sincera
de religione doctrinam religiosè suscipiētes &
venerātes studiosè defendāt, tucātur, & propa-
gent: leges ad eā conseruandā & stabiliendam
sanciendo, & quæ cōtra eā fūt seuerē prohiben-
do & vindicando. Porrò quanā sit sincera &
recta pietatis sine religionis doctrina, id ab ijs
solicite perquirat, quos Christus usq; ad cōsum-
mationē seculorū prāposuit pastores et doctores,
gubernatores et rectores ecclesiæ, quā acquisiuit
sanguine suo: quib⁹ se per suū spiritū semper ad,
futurū pollicitus est, cuius ductu & magisterio
in omnē inducātur veritatē. Si igitur suo quæg.
potest as munere cōtentā, Ecclesiastica quidē re-
gat Ecclesia verbo sincera doctrina, sacramēto-
rū administrationē, idoneorū ministrorū insti-
tutionē, legū ad ordinis publici in ecclesia cōser-
uationē, et ad charitatis adificationē sanctiōne,
& denig; pœnis spiritualibus, utpote excoica-
tione cōrum aces coercēdo: Potest as verdō politi-
ca, pacē et trāquillitatē in societate humana,
legiti-

Ephes. 4:6
Actū 20

Math. 28:19
Ioan. 16:23

AD SENATVM ANTWERP.

legitimis sanctionibus procurando, idq; potissimum eo fine, ut doctrina religionis doceri & propagari commode possit in Ecclesia, & perturbatores tranquillitatis aut societatis humanae seuerè puniendo, denique religionis diuinæ doctrinam, religiosè & studiosè tuendo, constabit in Ecclesia Christi pulcherrimus ille ordo, quem in ea Christus ipse instituit. Verum si utraque suis limitibus non contenta alterius officium inuidat & usurpet, in multitudine confusa, & ordine destituta, hereses & schismata in religione, & perturbatio granis in societate humana existant necesse est: & facile eueniet, ut pro vera religione falsa introducatur: & pro legitimis doctrina magistris sine doctoribus, nothi & spurijs ministri, hoc est, pseudoprophetæ irrepant in ouile Christi. Memorabile admodum est

4. Regū, cap. 12.
2. Paralip quod de Ioa Rege Iuda commemorat sacra historia: Cūtis diebus, quibus Ioiada summi sacerdotis consilijs & institutione gubernabatur, acceptū eum fuisse Deo: at post mortē pontificis, cū aulicorum suorum consilijs deliniretur, sacerdotum consilio neglecto, ad idolorū cultum lapsum esse. Salutarem huc & pulcherrimum ordinem, Lib. 9. c. 7
historiæ quam studiosè religiosus ille Imperator Theodosius obseruavit, docet sanctio illa celeberrima: Cūtis populos, quib; clemētiæ nostra regit imperium;

P R A E F A T I O .

rium, in tali volumus religione versari, quam
D. Apostolum Petrum tradidisse Romanis, religio codice de
usque adhuc ab ipso insinuata declarat, quimque & fide ca-
pontificem Damasum sequi claret: & Petrum Sæcta rel.
Alexandria Episcopum, virum Apostolica san tholica:
etitatis. In qua lege sancienda, eum secutum esse In syno:
Magni Constantini exemplum constat. Et pre- do Chal.:
clare scripsit Martianus Augustus: Nos ad cōfir- Actio. 1.
mandam fidem, non ad ostendendam virtutem
exemplo Imperatoris Constantini, adesse synodo
egitamus, ne in posterum multitudo populi, in-
stitutionibus praxis attracta inueniatur dissen-
tiens. Et postea: Nemo itaque vel clericus, vel Actio. 3.
militaris, vel alterius cuiuslibet conditionis, de
fide Christiana publicè turbis adunatis tractare
conetur in posterum. Nam iniuriam facit reli-
giosissima Synodi iudicio, si quis semel iudicata
& recte disposita reueluere, & publicè disputare
contendit. Et in contemptoribus huius legis pœ-
na non deerit, qui contra fidem bene dispositam
veniunt. Sapientissime quoque & verissimè
scripsit magnus ille Leo Pontifex ad Pulcheriā
Augustam: Res humanas aliter tutas esse non
posse, nisi quæ ad diuinā cōfessionem pertinent,
& regia & sacerdotalis defendat authoritas.

Sed iam quā ob causam ad vos, Amplissimos
celeberrimi Emporij Senatores, de legitimo ma-
gistra-

AD SENATVM ANTWERP.

gistratum officio, scribendum existimauerim;
pancis accipite. Scribunt magna cōfidētia Mi-
nistrī quidam, qui nuper in Ecclesīs Emporij
vestri nouam Confessionem cū Augustana (ut
aiunt) consentientem, ediderunt, isthuc legitime
mē à Magistratu se accitos aduenisse, & publi-
cam religionis tractationē, nō nisi à magistra-
tu approbatos, & per clementem magistratus
concessionem, auspiciatos esse: idq; etiam factō
per publicum diploma, solenni inter ipsorū cō-
tum & gubernatores contractu. Quanta cum
ignominia tum nominis vestri, tum gloria cele-
berrimi Emporij hoc scribant, confido vestras
amplissimas Dominationes ex discrimine po-
testatis Ecclesiastica & politica; officiorumq;
utriusque potestatis distinctione iā probē per-
spicere. Cum enim meridiana luce clarius sit,
confessionē & doctrinā, quā celeberrimo Em-
porio obtrudunt, catholicā doctrinā per univer-
sum Christianum orbē receptā, nō in subtilibus
quibusdam dogmatibus, que popularē captū ex-
cedunt, sed in praecipuis, ijsq; omnibus notissi-
mis religionis capitib; ex diametro contraria
esse, quis non iure optimo in grauem fluctuationis
nem adducatur, quidnam de amplissimo illo &
nobilissimo Senatu statuere debeat, cuius nō só
lum dissimulatione, & toleratione, sed etiā ma-
nifesta

P R A E F A T I O N

8

nifesti voluntate, immo vocatione & approbatione, noua doctrina importata scribitur, et nouae doctrinae noui Ministri acciti? Grauissime scripsit Ad Partem olim Hieronymus, nolle se quenquam in hereticos suspicione esse patientem. Quare vestrum numeris est, Celeberrimi Senatores, ediuerso inuenientium & impudens de vobis mendacium, quod etiam cum multorum scandalo est coniunctum, publica aliqua & manifesta declaratione refellere, & constantem vestram erga religionem & catholicam doctrinam voluntatem, toti orbi testatam facere. Nouationem etiam doctrinæ, qua pro temporum calamitate dolis & fraudibus improborum hominum, sub pretextu negotiationis exercenda in celeberrimum Emporium irrepsit, contra vestram voluntatem importatam esse palam ostendere.

Pergite ergo, Amplissimi Senatores, more maiorum vestrorum catholicam religionem sedulo tueri, & considerate quæso attente, quod in illa Confessione scribunt de Calvinistis Martinistæ Calvinistarum inquiunt, Liturgia, non uno sacrilegio vitiata, contaminataq; est, eoque prols dolor, passim innumeras animas aeterno exitio inuoluit. Videlicet, Amplissimi Senatores, populu vestrum, qui Calvini doctrinam sectatur, eiusq; Liturgia vitetur, in aeternum exitium iudicio Mar-

B. tiniſt.

AD SENATVM ANTVERP.

vinistarum præcipitari. An hoc autem patien-
ter ferre potest Christianus magistratus, populu,
cui regendo præfectus est, in eam doctrinam cru-
diri, que in eternum barathrum instabilem pos-
pelamus præcipit? At qui quod Martinistæ scribūt
de Calvinistis, id nos Catholici de Martinistis pa-
riter & Calvinistis verissimè scribere possamus:

Quisquis siue Martinistarum, siue Calvinistarum,
siue Anabaptistarum, aut aliorum quorumuis se-
ctariorum doctrinam sequitur, spreta ecclesiasti-
ca & Catholica doctrina, aeterno cum exitio in-
volui, & tanquam Ethnicum & publicanum, etiā
in hac vita à cœtu vera Christi Ecclesia esse
exclusum.

Attendite, obsecro, qualēm fidei siue confe-
ssionem, quamq; diuersam ab ea, que nunc vobis
& vestro populo obtruditur, olim cum varie hæ-
reses scinderent Christi Ecclesiam, sanctissimus
ille & celeberrimus Ecclesia doctor Hieronymus
Epiſt. ad Damasū. hæresis rapere me ad se festinat, clamito: Si quis
Cathedra Petri iungitur, meus est. Rursus: Quo-
niam, inquit, Christi vineam per Orientem
exterminant vulpes, ut inter lacus contritos,
difficile ubi fons signatus, & hortus ille conclu-
sus, hoc est, Ecclesia veritas sit, possit intelligi,
ideo mihi cathedram Petri, & fidem Apostolico
ore

P R A E F A T I O N

7

ore laudatum censui consulendā: inde nunc ani-
ma mea postulans cibum, unde olim Christi ve-
stimenta suscepit. Ego nullū nisi Christum sequens,
beatitudini tuae id est, Cathedra Petri communio-
ne consocior. Super illā petram adificatā ecclesia
scio. Quicunq; extra hanc domū agnum comedē-
rit, prophanus est. Si quis in arca Noe nō fuerit,
peribit regnante diluvio: non noui Vitalem, Me-
letium respuo, ignoro Paulinum. Quicunq; tecū
non colligit, spargit, hoc est, qui Christi non est,
Antichristi est. Et rursus: Breuem tibi, ò here-
tice, apertamq; animi meisententiam proferam: Luciferias
In illa esse Ecclesia permanendum, qua ab Apo-
stolis fundata usq; ad hanc diem durat. Sic ubi
audieris eos, qui dicuntur Christi, non à Domino
nostro Iesu Christo, sed à quodquām alio nuncu-
pari, utputa Marcionitas, Valentinianos, Mon-
tenses siue Campates (adde Martinistas, Lu-
theranos, Calvinistas) scito, nō Ecclesiam Chri-
sti, sed Antichristi esse synagogam. Ex hoc
enim ipso, quod postea instituti sunt, eos se esse
indicant, quos futuros Apostolus pranunciat.
Nec sibi blandiantur, si de scripturarum capitu-
lis videntur sibi affirmare quod dicunt, cum &
diabolus de scripturis aliquas sit loquutus: & scri-
ptura non in legendō, sed in intelligendo consi-
stant.

Vide Cy-
prianum
tract. 3. de
simplicia
estate praef-
latorum,

B y Chri-

AD SENATVM ANTVERP.

Christus suo ſpiritu veftra consilia gubernet, ut
in hac Ecclesiæ tempeſtate, & iſi uos, & populus
vobis concreditus, ſtabiles & immobiles perma-
neatis in communione Cathedrae Apoſtolicæ, et
in ea Ecclesia, quam ſuper illam edificatam ſolā
verā Christi Ecclesiā eſſe, in qua ſalutis cōtingere
poſſit, celeberrimus ille & sanctissimus Ecclesiæ
Doctor libera voce confeſſus eſt.

Pariter igitur omnes libera voce cū sanctiſ-
ſimo Hieronymo dicamus: Vſque ad hunc diem ſi-
ad Pam-
machium ne iſta doctriña (Martini ſcilicet aut Caluini)
mundus Christianus fuit: Illam ſenes tenebimus
fidem, in qua pueri nati ſumus. Valete.

Ampliſſ. V. D.

Deditiſſimus.

Iudocuſ Ranesteyn
Tiletanus.

CON-